

Persona

149. hooaeg

INGMAR BERGMAN

PERSONA

ÜHES VAATUSES

ROOTSI KEELEST TÖLKINUD ÜLEV AALOE

LAVASTAJA AIN MÄEOTS

LAVA- JA KOSTÜÜMIKUNSTNIK KRISTJAN SUITS (TALLINNA LINNATEATER)

VIDEOKUNSTNIK EMER VÄRK

ORIGINAALMUUSIKA JA HELIKUJUNDUSE AUTOR ARDO RAN VARRES

LIIKUMISJUHT BRITT KÕRSMAA

VALGUSKUJUNDAJAD KRISTJAN SUITS, IMBI MÄLK

INSPITSIENT KAISA RIIVALD

ESIETENDUS 26. JAANUARIL 2019 VANEMUISE VÄIKESES MAJAS

TÄNAME ABI EEST PRIIT STRANDBERGI JA MARIAN HEINATIT

INGMAR BERGMAN FOUNDATION

WWW.INGMARBERGMAN.SE

OSADES:

Elisabet Vogler – Linda Kolde

Alma – Ragne Pekarev

Arst – Marika Barabanštšikova

Mees – Veiko Porkanen või Ain Mäeots

Lisaks Ardo Ran Varrese heliloomingule on lavastaja kasutanud Laibachi, Spice Girls, Depeche Mode'i, Anne Maasiku, Antony and the Johnsonsi, ansambli Wham! ning David Lynchi filmi „Mulholland Drive“ muusikat.

“Persona” lavastaja pildistab korstent.

VEIDI HILINENUD VASTUS VANA SÕBRA KÜSIMUSELE

Kohtudes mõni aeg tagasi mitte-teatriinimesest vana tuttavaga, läks jutt kohe loomulikult rajale, mida võib kokku võtta fraasiga: „Ja millega ise praegu tegeled?“ Kuuldes, et lavastan tükki Ingmar Bergmani käsikirja põhjal, pahvatas vana sõber spontaanselt : “Jälle Bergman! Mis temaga on, et ta ikka veel kogu aeg igal pool on?”

Kuradima hea küsimus, mõtlesin ... ja pobisesin sel hetkel vastuseks midagi ebamäära- ja klišeelikku geeniuse teemal. Aga küsimus ei andnud rahu ja torkis kuklas edasi.

Armas sõber ja kõik teised, kes te paljuks ei pea seda kavalehte hetkel tudeerida: nii ma ausalt tunnen ja mõtlen. Ja mitte ainult Ingmar Bergmanist.

Bergman ei blufi kunagi. Ta ei püüa kunagi olla sügav, paljutähenduslik ja kujunditerikas. Ta räägib oma lugusid ja kujundid kasvavad alati välja lugudest endist. See sügavus on tema lugudes lihtsalt olemuslikult olemas, ta ei pea selleks midagi eraldi tegema. Kõik need sageli kasutusel olevad mõisted nagu „kõrge“ ja „madal“ ja nii edasi, on tema puhul täiesti mõttetud, sest lood, mida ta inimestest räägib – ja ta räägibki kogu aeg inimloomast selle kõikide kantide pealt – on nii võimsad, puhtad ja selged, et tal polegi mingit pretensiooni teha kunsti. Teisisõnu – Bergmaniga seoses ei tööta mõtlemine: oo, see on *arthouse*- või kunstfilm nagu paljude tema epigoonide puhul. Paljude Euroopa *arthouse*-i-filmide puhul, mille autorite näol on sageli tegemist väga andekate loojatega, on tihti nähtaval tohutu kunstitegemise püüd. Mis seal salata – ka Eesti filmides on seda rohkem kui küll olnud. Need on juhtumid, kus kunsti püütakse kõikide vahenditega välja imeda ja tulemuseks on heal juhul arusaamatus, halvemal juhul kohutav piinlikkus. Ühegi Bergmani töö puhul sellist tunnet ei teki. Pole kunsti „kunsti“ pärast. Need „välja imetud“ kunsti juhtumid ongi ehk põhjus, miks seda päris kunsti teinekord põlatakse ja kardetakse ning peetakse tihtipeale arusaamatuks. Sest nii-öelda „kunstitegijaid“ on lihtsalt nii kohutavalt palju. See ongi Bergmani fenomen ja paradoks – tema ei püüa kunsti teha. Ta jutustab ja näitab üdini läbitunnetatud lugusid – teeb Päril Asja ja tänu sellele ongi tegemist kunstiga. Selleks, et Bergmani lugudel endale mõjuda lasta, ei pea olema asjatundja ning orienteeruma keerukates taustamaailmades – neid võib vaadata lihtsalt kui inimeste lugusid. Kui vaatajal on vähegi avatud meelt, saab ta kõigest aru ja kõik jõuab pärale.

Üks nüanss veel: Bergmani tekstides on sageli omalaadset valulist, väga orgaanilist ning elusat huumorit. Seda on rohkemgi, kui Meister ise oma filmides välja paista lasi. „Persona“ puhul oleme lähtunud sellest Shakespeare'i mõttest, et igas heas tragöödias peab vähemalt korra naerda saama. See ei tähenda, et me üritaks iga hinna eest nalja teha – ei, kaugel sellest –, aga selles loos, selles tekstis, seal olevates inimestes ja nende suhetes olevat huumorit me vaka all ka ei hoia. Huumor on elus endas kogu aeg olemas. Pigem on küsimus selles, kas laseme huumoril olla või surume selle maha.

Ain Mäeots, lavastaja

Ingmar Bergman (1918-2007) oli rootsi filmirežissöör ja lavastaja, üks 20. sajandi väljapaistvamaid oma alal. Pea viiekümne tegevusaasta jooksul lõi ta umbes kuuskümmend filmi, teatrilavastusi kogunes veelgi rohkem – pea 170. Lisaks on ta kirjutanud raamatuid ja filmistsenaariume ning juhtinud mitmeid teatreid. Rahvusvaheliselt on Bergman tuntud eelkõige filmirežissöörina ning maailma filmiajaloos on tema positsioon filmiolümpose kõrgemal astmel, ta sai klassikuks juba oma eluajal.

Ingmar Bergman sündis Uppsalas, tema isa oli kirikuõpetaja Erik Bergman, ema Karin Bergman oli hariduselt meditsiiniõde. Oma perekondlikku tausta ning vanemate elulugusid on Bergman korduvalt erinevates teostes kirjeldanud ja interpreteerinud. Ema Kariniga oli Ingmar väga lähedane ning ema peetud päevikutest on hilisemad Bergmani-uurijad ohtralt materjali ammutanud. Bergmanite peres oli kokku kolm last: Ingmar, temast neli aastat vanem vend Dag ning neli aastat noorem õde Margareta.

Ingmar Bergmani isiklik elu oli keeruline. Ametlikke abielusid oli kokku viis, lisaks mitu registreerimata kooselu, millest kokku sündis üheksa last.

1943–1945 abielu koreograafi ja tantsija Else Fischeriga.

Abielust sündis tütar Lena Bergman (1943), kellest sai näitleja

1945–1950 abielu koreograafi ja filmirežissööri Ellen Lundströmiga

Abielust sündisid lapsed

Eva Bergman (1945), kellest sai filmirežissöör;

Jan Bergman (1946-2000), kellest sai filmirežissöör;

Kaksikud Mats ja Anna Bergman (1948), mõlemad näitlejad ja filmirežissöörid

1951–1959 abielu ajakirjanik Gun Grutiga

Abielust sündis poeg Ingmar Bergman juunior (1951), kellest sai piloot

1959–1969 abielu kontsertpianisti Käbi Lareteiga

Abielust sündis poeg Daniel Bergman (1963), kellest sai filmirežissöör

1971–1995 abielu Ingrid von Roseniga

Abielust sündis tütar Maria von Rosen (1959), kellest sai kirjanik

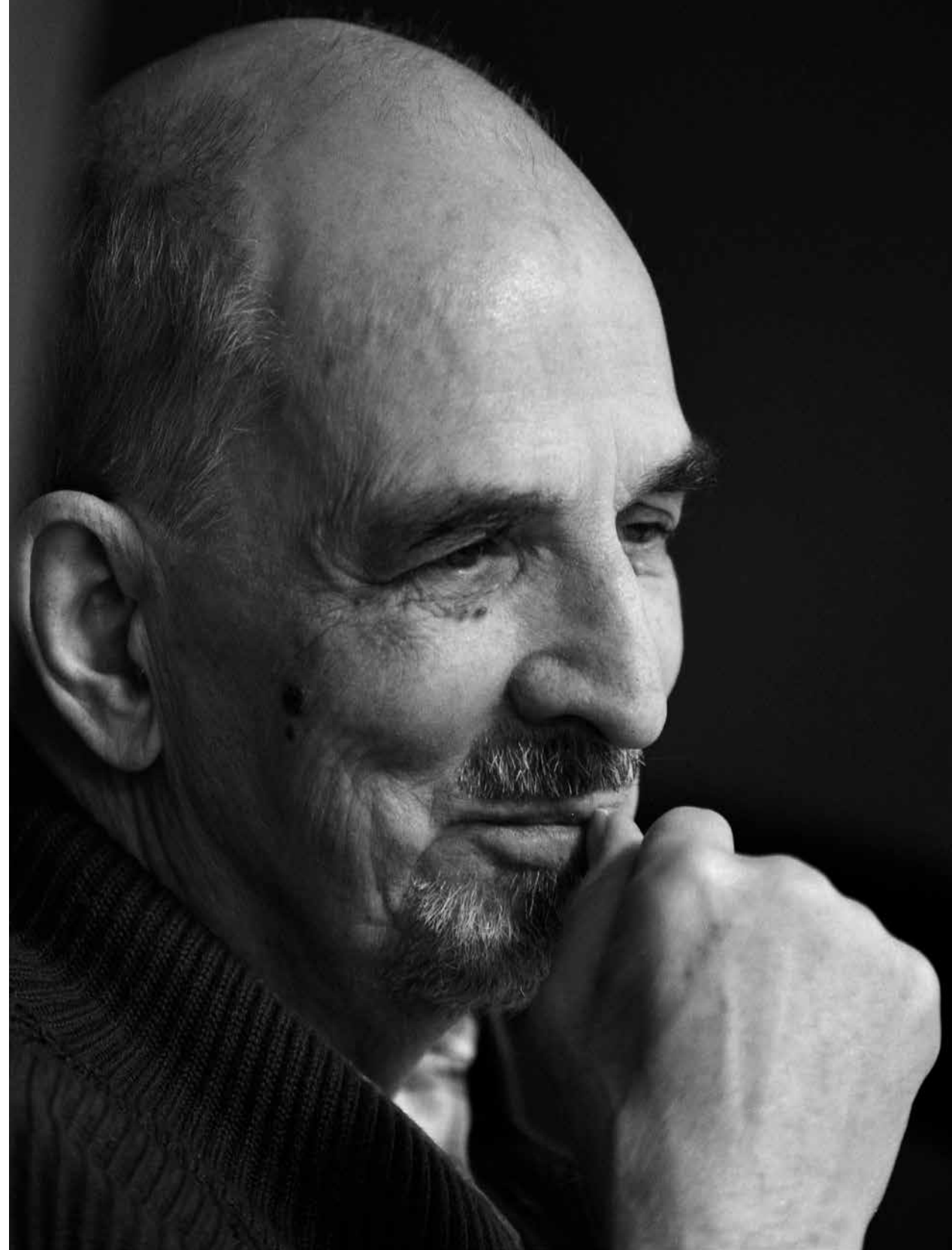
Lisaks abieludele oli ka kolm pikemat romantilist suhet:

1952–1955 näitlejanna Harriet Anderssoniga

1955–1959 näitlejanna Bibi Anderssoniga

1965–1970 näitlejanna Liv Ullmanniga, suhtest sündis tütar Linn Ullmann (1966), kellest sai kirjanik.

Bergman õppis Stockholmi ülikoolis kunsti, ajalugu ja kirjandust, tema kunstnikutee algas aga 1940. aastal Stockholmi Kuninglikus Draamateatris lavastaja assistendina. 1944. aastal sai Bergmanist Helsingborgi Linnateatri juht. Helsingborgi jäi Bergman kolmeks aastaks, seejärel töötas ta aastatel 1946-1949 lavastajana Göteborgi Linnateatris. Göteborgile järgnes seitsmeaastane lavastajatööperiood Malmö Linnateatris. Aastatel 1960-1966 oli ta Stockholmi Kuningliku Draamateatri lavastaja ning aastatel 1963-1966 sama teatri juht.

1976. aastal arreteeriti Bergman tulumaksu maksmata jätmise süüdistusega. Fookuses olid arveldused väljaspool Rootsit asuvate kontodega. Protsess lõppes Bergmani õigeksmõistmisega, ent režissöör, kes arreteerimise tõttu elas üle tõsise vapustuse ning sattus haiglasse, oli juhtunust šokeeritud ning andis teada, et lahkub Rootsist ning ei tee selles riigis enam ühtegi filmi. Bergmanit üritas ümber veenda isegi tollane peaminister Olof Palme, ent asjatult. Bergman sulges oma Farö saarel asuva stuudio, peatas pooleliolevad projektid ning lahkus Rootsist, asudes elama Saksamaale Münchenisse. Järgnesid eksiiliaastad ning rahvusvahelised filmiprojektid. Režissöör naasis ajutiselt kodumaale 1982. aastal, et luua film „Fanny ja Alexander“. Ühtlasi andis ta teada, et see saab olema tema viimane film ning seejärel plaanib ta teha ainult teatrilavastusi. Päris viimaseks film siiski ei jäänud, järgnesid veel paar telefilmi. 1970ndate lõpus andis Bergmani solvumine Rootsi ametkondade vastu veidi järele, ta külastas Rootsit, pidas Fårö saarel oma 60. sünnipäeva ja taastas osaliselt oma töösuhted Stockholmi Kuningliku Draamateatriga. Selle naasmise auks asutas Rootsi Filmiinstituut Ingmar Bergmani nimelise filmipreemia. Münchenisse elama jäi Bergman siiski 1984. aastani. Ühes oma viimases intervjuus, mille ta andis Farö saarel, ütles Bergman, et hoolimata oma eksiiliaegsetest töödest on tal tunne, et selle skandaali tõttu on tema loomingulisest elust kaduma läinud kaheksa aastat.

Oluline paik Bergmani elus oli 113 ruutkilomeetri suurune Fårö saar Läänemeres. Saarele sattus ta, otsides võttepaika filmile „Nagu peeglis“ (1961). See oli armastus esimesest silmapilgust. Bergman ostis saarele elamise ning veetis Fåröl aega nii palju kui võimalik. Ta ehitas sinna isegi oma filmistuudio, kus on filmitud „Stseenid ühest abielust“. Filmistuudiole sai aga saatuslikuks Bergmani maksuskandaali sattumine – režissöör läks eksiili ning stuudio jäi tühjalt seisma. Fåröl filmitud maastikke võib näha filmides „Nagu peeglis“, „Persona“, „Häbi“ ja „Kirg“. 2003. aastal müüs Bergman oma Stockholmi korteri maha, kolis püsivalt saarele ning lahkus sealt seejärel väga harva. Ingmar Bergman suri Fårö saarel 2007. aasta juulis.

Teatrilavastajana olid Bergmani kaubamärgiks eelkõige klassikalavastused: Shakespeare, Molière, Ibsen, Strindberg jt. Tema töid iseloomustas erakordne leidlikkus klassikatekstide interpreteerimisel ning nendest uute aspektide leidmisel, samuti nagu ka oskus siduda oma lavastusi kaasajaga. Bergman oli sügavalt skeptiline igasuguse teatris tehtava *show'* ja trikitamise suhtes. Seetõttu distantseeris ta end sellistest maailmateatri nimedest nagu Peter Brook, Giorgio Strehler ja Frank Castorf. Bergmani lavastuste keskmes oli alati näitleja.

Filmirežissöörina debüteeris Ingmar Bergman Teise maailmasõja järel filmiga „Kriis“ (1945). Oma filmidele kirjutas Bergman stsenaariumid ise (paari üksiku erandiga). Sõjajärgse filmiloomingu keskmes on ühiskonnaga konfliktis olevad õnnetu saatuse ja lõhestatud psüühikaga inimesed, hilisematel aastatel saavad aga Bergmani filmides tooniandvateks moraalsed probleemid. Bergman on teemat kommenteerides öelnud, et täius ja õnn on mõlemad kauged miraažid, mida inimene endale ise loob. Bergmani tuntuimad filmid on „Suveöö naeratused“ (1955), „Seitsmes pitser“ (1957), „Maasikavälu“ (1957), „Vaikus“ (1963), „Persona“ (1966), „Sosinad ja karjed“ (1972), „Stseenid ühest abielust“ (1972) ning „Fanny ja Alexander“ (1982). Alates 1953. aastast oli Bergmani kõigi filmide juures tegev operaator Sven Nykvist (1922-2006), kes kahel korral – filmide „Sosinad ja karjed“ ja „Fanny ja Alexander“ eest – võitis parima operaatoritöö Oscari.

INTERVJUULÕIKE 1970. AASTAL ILMUNUD RAAMATUST „BERGMAN BERGMANIST“ (LÕIGUD TÕLKINUD ÜLEV AALOE).

Missugune osa on sinu elus teatril ja missugune filmil?

„Ilma kinota saaksin elada, aga ilma teatrita mitte. Aga ma katsun mõlemas oma jõudu ja tarmu rakendada. Raske oleks hakata seletama filmi- ja teatritöö erinevusi, võiks vahest öelda nii, et filmi tegemine on üsna närvesööv töö ja teater on selle kõrval peaaegu puhkus – meeldiv loov töö. Filmis teed päeva jooksul valmis kolm minutit filmi, teatris on aega kümme nädalat, ja kui tulemus sind ei rahulda, võid alati mõelda, et homme või järgmisel nädalal on asi juba parem. Teatris puudub see press, mis filmi tegemisel on alati nii ängistav. Muidugi võib siisugune press isegi innustavalt mõjuda, kuid tööprotsessina meeldib teater mulle rohkem. Aga mõlemal alal olen alati püüdnud anda oma parima, seda võin küll kinnitada.“

Kes on sinu lemmikkirjanikud?

„Pean väga lugu Molière'ist – mitmel põhjusel. Küllap enneköike lavalise vitaalsuse pärast, mida tema teostest õhkub. Võikski öelda, et minu kirjanduslikud majavaimud on Strindberg, Ibsen ja Molière. Ning suured vene sõnameistrid.“

Kuivõrd sa pead stsenaariumi kirjutades silmas konkreetset näitlejat?

„Ma pole suuteline enne kirjutama hakkama, kui olen otsustanud, missugune näitleja mingit osa mängima hakkab. Arvestan siis tema muskulatuuri, intonatsioone, olekut. /.../“

Sageli on tsiteeritud sinu ütlust, et sa teed iga filmi, nagu oleks see su viimane?

Ma ei tee kunagi filmi raha pärast. Ükskõik kui ebakindel ja kindlustamata mu elu ka ei oleks, ei lase ma mitte kellegi end ära osta ja mitte mingi raha eest. Filmide tegemine – see on mulle minu olemasolu õigustus. See pärast tuleb alati sellega arvestada, et iga film on su viimane, et sul peab olema julgust järgmisest filmist ära öelda ja julgust näha, et sind võidakse ka oma kohalt minema ajada. Peab olema julgust loobuda kavatsustest, mida sa ise küllalt heaks ei pea. Suur masinavärk läheb käima, üks-kaks-kolm keerled juba ise seal sees ja oled võimetu seda peatama.“

103
S

Kaader filmist "Persona".
Bibi Andersson ja Liv Ullmann.

PERSONA

Sõna *persõna* tähendab ladina keeles maski, sõna täpsem päritolu on veidi ebaselge. Antiik-Kreeka teatris tähistas sõna *persona* tegelaskuju, eristamaks seda näitlejast.

Film „Persona“ nägi ilmavalgust 1966. aastal. Peaosi mängisid Bibi Andersson ja Liv Ullmann. Bergman kirjutas filmi stsenaariumi konkreetset neile näitlejatele mõeldes. Väidetavalt on „Persona“ algushetked ühes juhuslikus kohtumises – Bergman kohtas Stockholmi tänaval kunagist elukaaslast Bibi Anderssoni, kes tutvustas talle endaga kaasas olevat Liv Ullmanni. Ullmanni meenutuste järgi toimus see kohtumine 1964. aastal ning Bergman olevat temalt sealsamas küsinud, kas tal oleks huvi temaga koos töötada. Bibi Andersson: „Olime Liviga ka varem koos töötanud ning seetõttu väga lähedased. Bergman nägi meie sõprust ja soovis pääseda selle sisse ... olla kaasatud.“

Filmi stsenaarium valmis Bergmanil üheksa nädala jooksul haigeveoodis, kui ta Sophiakodu haiglas kopsupõletikust paranes. Selle stsenaariumi puhul muutis Bergman oma praktikat ning senise lõpetatud ja täpselt paigas käsikirja asemel jättis ta otsad lahti ning lasi lool filmimise käigus muutuda ja areneda. Nii mõnigi alguses käsikirjas olnud lahendus, näiteks Elisabeti tegelaskuju saatus, on filmis täiesti teistsugune. Raamatus „Pildid“ (1990) kirjutas Bergman: „Olen vahel öelnud, et „Persona“ päästis mu elu. See pole pörmugi liialdus. Kui ma poleks suutnud seda filmi teha, oleksin tõenäoliselt olnud löödud mees. Olulise tähtsusega on see, et esimest korda ei hoolinud ma sellest, kas lõpptulemus publikule istub või mitte. Arusaadavuse-evangeelium, mida mulle juba sellest ajast oli pähe taotud, kui ma Svensk Filmindustris stsenaariumineegrina higistasin, saadeti ometi kord pörgusse. (Kus ta õige koht ongi!) Täna leian, et „Personas“ – ja hiljem „Sosinates ja karjetes“ – olen jõudnud nii kaugele, kui ma üldse suudan. Et puudutan täiesti vabalt sõnatuid saladusi, mida üksnes kinokunst on võimeline esile tooma.“

Põhiliselt filmiti „Persona“ Fåröl. Võtteperiood kestis 1965. aasta 19. juulist 15. septembrini, operaatoriks oli Bergmani alaline koostööpartner Sven Nykvist. Film esilinastus 1966. aasta 16. oktoobril Stockholmis.

1967. aastal sai „Persona“ Rootsi Guldbagge auhindade jagamisel parima filmi preemia ning Bibi Andersson võitis parima näitlejanna auhinna, samuti sai Ingmar Bergman parima režissööri ja stsenaaristi preemia ning film tervikuna parima filmi auhinna New Yorgi filmiorganisatsioonilt *National Board of Review*. 1968. aastal sai Bibi Andersson oma rolli eest parima näitlejanna preemiad nii BAFTA auhindadelt kui ka Ameerika filmikriitikute ühingult *National Society of Film Critics*. Sama ühing hääletas „Persona“ parimaks filmiks ning Ingmar Bergmani parimaks režissööriks.

Filmograafia:

“Kriis” (*Kris*, 1946)

“Vihm meie armastuse kohal” (*Det regnar på vår kärlek*, 1946)

“Laev Indiasse” (*Skepp till India land*, 1947)

“Muusika pimeduses” (*Musik i mörker*, 1948)

“Sadamalinn” (*Hamnstad*, 1948)

“Vangla” (*Fängelse*, 1949)

“Janu” (*Törst*, 1949)

“Ood rõõmule” (*Till glädje*, 1950)

“Niisuguseid asju siin ei juhtu” (*Sånt händer inte här*, 1950)

“Suvemäng” (*Sommarlek*, 1951)

“Naisted ootavad mehi” (*Kvinnors väntan*, 1952)

“Suvi Monikaga” (*Sommaren med Monika*, 1953)

“Narride õhtu” (*Gycklarnas afton*, 1953)

“Armastuse õppetund” (*En lektion i kärlek*, 1954)

“Naiste unelmad” (*Kvinnodrom*, 1955)

“Suveöö naeratused” (*Sommarnattens leende*, 1955)

“Seitsmes pitser” (*Det sjunde inseglet*, 1957)

“Maasikavälu” (*Smultronstället*, 1957)

“Elu allikail” (*Nära livet*, 1958)

“Nägu” (*Ansiktet*, 1958)

“Neitsiallikas” (*Jungfrukällan*, 1960)

“Saatana silm” (*Djävulens öga*, 1960)

“Nagu peeglis” (*Såsom i en spegel*, 1961)

“Armulaualised” (*Nattvardsgästerna*, 1963)

“Vaikus” (*Tystnaden*, 1963)

“Rääkimata kõigist neist naistest” (*För att inte tala om alla dessa kvinnor*, 1964)

“Persona” (1966)

“Hunditund” (*Vargtimmen*, 1968)

“Häbi” (*Skammen*, 1968)

“Kirg” (*En passion*, 1969)

“Puudutus” (*Beröringen*, 1971)

“Sosinad ja karjed” (*Viskningar och rop*, 1972)

“Stseenid ühest abielust” (*Scener ur ett äktenskap*, 1973)

“Võluflööt” (*Trollflöjten*, 1975)

“Näost näkku” (*Ansikte mot ansikte*, 1976)

“Ussimuna” (*The Serpent's Egg*, 1977)

“Sügissonaat” (*Höstsonaten*, 1978)

“Marionettide elust” (*Aus dem Leben der Marionetten*, 1980)

“Fanny ja Alexander” (*Fanny och Alexander*, 1982)

„Pärast proovi“ (*Efter repetitionen*, 1983)

“Karini nägu” (*Karins ansikte*, 1984)

“Dokument “Fanny ja Alexander”” (*Dokument Fanny och Alexander*, 1986)

Teosed eesti keeles:

“Stseenid ühest abielust” (filmijutustus). Tõlkinud ja järelsõna: Anu Saluäär. Loomingu Raamatukogu 1978, nr. 36/37

“Laterna magica” (mälestusteraamat). Tõlkinud Ülev Aaloe. Eesti Raamat, Tallinn 1989;

“Fanny ja Alexander” (filmistsenaarium). Tõlkinud ja järelsõna: Ülev Aaloe. Loomingu Raamatukogu 1991, nr. 18–21

“Pildid” (mälestusteraamat). Tõlkinud Ülev Aaloe. Eesti Raamat, Tallinn 1995

“Pühapäevalapsed”. Tõlkinud Ülev Aaloe. Loomingu Raamatukogu 1997, nr. 7/8

“Erakõnelused” (romaan). Tõlkinud Ülev Aaloe. Loomingu Raamatukogu 1998, nr. 21/22

“Hea tahe”. Tõlkinud Ülev Aaloe. Loomingu Raamatukogu 1999, nr. 37–40

“Saraband” (filmistsenaarium). Tõlkinud Anu Saluäär, Loomingu Raamatukogu 2004, nr. 4

“Kolm päevikut”. Koostanud Ingmar Bergman ja Maria von Rosen. Tõlkinud Ülev Aaloe ja Maarja Laur. Tänapäev, Tallinn 2005

“Lärmab ja veiderdab” (näidend kolmes vaatuses). Tõlkinud Ülev Aaloe. LR 2007, nr. 11/12

„Sügissonaat“. Tõlkinud Ülev Aaloe, NyNorden 2008

„Puumaaling. Pärast proovi“. Tõlkinud Ülev Aaloe ja Anu Saluäär. Loomingu Raamatukogu 2018, nr 21

„Perekonnatriilooogia“. Tõlkinud Ülev Aaloe. Eesti Raamat 2018

Teatrijuht Toomas Peterson

Draamajuht Tiit Palu

Muusikajuht Paul Mägi

Balletijuht Mare Tommingas

Lavastusala juht Rait Randoja

Lavatehniline meeskond Rello Lääts, Kaupo Jalas,

Taivo Pöder, Tanel Pärn, Jüri Urbel, Urmas Poom

Dekoratsiooniala Marika Raudam, Mait Sarap, Innari Toome,

Ain Austa, Andres Lindok, Katrin Pahk, Jane Aus, Leenamari Pirn,

Terje Kiho, Taavi Kask, Armin Luik, Aleksander Karzubov,

Indrek Ots, Mart Raja, Tarvo Vassil, Arvo Vassil, Eino Reinapu

Grimm ja soengud Anne-Ly Randoja, Gretel Persidski, Anne-Marie Kivioja-Noormaa

Kostüümiala Ivika Jõesaar, Irina Medvedeva, Ruth Rehme-Rähni, Külli Kukk, Edith Ütt,

Ljubov Guzun, Ivi Vels, Heli Kruuse, Luule Luht, Tia Nuka, Kaire Arujõe, Valentina Kalvik,

Inkeri Orasmaa, Daisy Tiikoja, Elli Nöps, Kertu Lepasaar, Marit Reinmets, Olga Vilgats,

Natalja Malinen, Juta Reben, Toomas Vihermäe,

Malle Värno, Henn Laidvee

Riietajad Raina Varep, Kai Vahter

Rekvisiidiala Liina Martoja, Kaie Uustal, Mirka Porrassalmi,

Kärt Paasik, Annaleena Adamson, Paula Palmiste

Valgustusala Andres Sarv, Imbi Mälk, Raul Telliskivi, Taivo Pöder

Heli- ja videoala Andres Tirmaste

Helimeistrid Toivo Tenno, Martin Salundi

Videomeistrid Andreas Kangur, Juho Porila, Martin Salundi

Kavalehe koostas Anu Tonts

Kavalehe kujundas Katrin Kelpman

Kaane- ja plakatifoto Maris Savik

Uued hooajal 2018/2019

Kolmkümmend kolm variatsiooni

Kaunitar ja koletis

Pikk päevatee kaob öösse **Naiste kool**

Elamise reeglid Kaukaasia kriidiring

Teravmeelne hidalgo don Quijote La Manchast

Romeo ja Julia **Persona**

Armastuse tango Klaabu **Kirvetüü**

Julm mõrvar Hasse Karlsson...

Gala Vanemuise ballett 80! **Midagi tõelist**

Madama Butterfly

 kinema

25 aastat ustekunsti

kinema.eu

Kinema
avab ukse
teatrielamusele!

Laia ja kaasaegse repertuaariga Kia Sportage

SPORTAGE

The Power to Surprise

Kia Sportage repertuaaris on kõik tänapäevastele mugavus- ja turvastandarditele kohane varustus.

Lisaks rikkalikule varustusele annab Kia kaasa kindlustatud kvaliteedi, autotööstuse juhtiva 7-aastase garantii, mis on välja teenitud karmile kontrollile alluvate usaldusväärsuse ja vastupidavuse testide tulemusena. Auto Bilt küsitluste järgi on mitmel aastal järjest Kia olnud nii kliendirahulolu, usaldusväärsuse kui pikaajalise kvaliteeditaseme osas kõrgeimal positsioonil Euroopa turu 20 juhtiva autotootja seas.

Kia 7-aastane/150 000 km garantii kehtib kõikides ELi riikides (lisaks Norras, Šveitsis, Islandil ja Gibraltaril). Vastab kohalikele nõuetele ja tingimustele. Kütusekulu (l/100 km)/CO₂ (g/km): linnas alates 5,2/137, maanteel alates 4,5/126, keskmine alates 5,6/133. Kütusekulu on määratud NEDC testiga.

autospirit

Proovisõit on väärt kogemus!

Autospirit Tartu – Turu 47, tel 734 1126, tartu@autospirit.ee

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti. Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks.

Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAE2X /

SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUHEE2X

Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond tänab:

Olga Aasavit, Andrus Ansipit, Mart Avarmaad,
Alar Kroodot, Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermanni,
Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

Aasta toetaja

Ametlik autopartner

kinema **KIA** | autospirit

Ametlik hotellipartner Tartus

Ametlik hotellipartner Tartus

Ametlik hotellipartner Tallinnas

Postimees

KULTUURIMINISTEERIUM

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri Kassitoome tasuta suvekontserdi peasponsor.

vanemuine.ee